

РЕТА М.В., канд. екон. наук, доц НТУ «ХП»

СНІТКО В.О., студент, НТУ «ХП»

КРЯЧКО О.М., студент, НТУ «ХП»

ВПЛИВ МЕТОДУ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ НА ВЕЛИЧИНУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Одними з ключових об'єктів бухгалтерського обліку, які вимагають постійного контролю, є витрати і доходи підприємства. В результаті порівняння витрат та доходів підприємство отримує фінансовий результат – прибуток або збиток. Таким чином, управління фінансовими результатами діяльності підприємства, у першу чергу, може бути реалізовано через керування одним з цих ключових елементів. Перелік доходів і витрат підприємства є предметом дискусії серед вчених – економістів, проте для цілей бухгалтерського обліку використовуються П(С)БО 15 «Доходи» та П(С)БО 16 «Витрати», які регламентують основні правила обліку доходів та витрат підприємства, їх основні складові. Аналіз діяльності підприємств більшості галузей виробництва різних сфер діяльності показує, що найбільшу питому

вагу у структурі витрат складає собівартість, основу якої складають витрати на запаси. Таким чином, запаси істотно впливають на фінансовий результат господарської діяльності, тому що фактично оцінювання запасів є основою для визначення фактичної собівартості та ціни виробленої продукції. Бухгалтерський облік запасів регулюється П(С)БО 9 «Запаси», згідно з якими визначається порядок формування первісної вартості запасів та обирається один з п'яти методів вибуття. Формування первісної вартості запасів не викликає особливих труднощів, а от від правильності вибору методу оцінки запасів залежить об'єктивність даних про отриманий підприємством прибуток, оскільки неправильно вибраний метод списання в умовах збільшення або зменшення ринкових цін на ті чи інші запаси може призвести до завищення або заниження оподаткованого прибутку підприємств. Тому перед підприємством постає завдання вибору такого методу, який би найбільше відповідав наступним критеріям: – не завищував фінансових результатів діяльності; – не занижував собівартості готової продукції; – був простим та легким у застосуванні. Розглянемо вплив кожного з методів на розмір прибутку підприємства (табл.1).

Таблиця 1 - Вплив методів списання запасів на розмір прибутку підприємства [1]

Суть методу	Вплив на розмір прибутку
Метод ідентифікованої собівартості.	
Передбачає визначення витрат за кожною окремою одиницею виробничих запасів.	Можливість маніпулювання сумою прибутку, роблячи суб'єктивний вибір, який запас використовувати в певний період часу
Метод середньозваженої собівартості	
Оцінка ведеться за кожною одиницею запасів діленням сумарної вартості залишку запасів на початок звітного місяця і вартості одержаних у звітному місяці запасів на сумарну кількість запасів на початку звітного місяця і одержаних у звітному місяці запасів.	У період підвищення цін метод призводить до того, що підприємства оголошують більший прибуток, ніж справедливий, у результаті чого сплачуються надлишкові кошти у вигляді податків.
Метод FIFO	
Собівартість запасів, придбаних у першу чергу, повинна бути віднесена до запасів, що вибули у першу чергу.	У період інфляції забезпечує наявність невинувато завищеної суми прибутку, що призведе до сплати надлишкових коштів у вигляді податку на прибуток
Метод нормативних затрат	
На підприємстві встановлюються нормативні облікові ціни, якими протягом місяця користуються для оцінки списання запасів.	Дозволяє корегувати прибуток підприємства шляхом встановлення певних норм та списання відхилень
Метод оцінки за цінами продажу	
Собівартість реалізованих товарів визначається як різниця між продажною вартістю реалізованих товарів і сумою торгівельної націнки на них.	Розрахована у такий спосіб величина досить орієнтовна і може відхилятися від реальної вартості товарів

Вибір конкретного методу залежить в основному від того, які завдання вирішуються підприємством у сфері інвестицій, фінансів і оподаткування.

Список літератури: 1. Лопатовський В., Жовтківська О. Вибір методу оцінки запасів та його вплив на фінансові результати суб'єкта господарювання // Електронний ресурс – Режим доступу

http://sophus.at.ua/publ/2014_05_22_23_kampodilsk/sekcija_6_2014_05_22_23/vibir_metodu_ocinki_zapasiv_ta_jogo_vpliv_na_finsanovi_rezultati_sub_ekta_gospodarjuvannja/64-1-0-1008